

اثر زنیاء بر خصوصیات بذر در خیار (*Cucumis sativus* L.)

محبوبه دیانتي^{۱*}، یوسف حمیداوغلی^۲، جمالعلی الفتی چیرانی^۳

^{۱*} دانشجوی کارشناسی ارشد سبزیکاری

^۲ دانشیار گروه علوم باغبانی دانشگاه گیلان، رشت، ایران

^۳ استادیار گروه علوم باغبانی دانشگاه گیلان، رشت، ایران

*نویسنده مسئول: Mahboobedianati@gmail.com

چکیده

اثرات دانه گرده بر ویژگی‌های اندوسپرم، جنین و بافت گیاه مادری در اصطلاح زنیاء نامیده می‌شود. زنیاء اثر بهترین والد گرده دهنده را که سبب افزایش عملکرد بذر و میوه می‌شود مشخص می‌کند. در این آزمایش سه لاین یک‌پایه A₁₀، B₁₀ و B₁₂ که از ارقام خیار محلی استان گیلان می‌باشد به‌عنوان والد گرده دهنده با رقم تجاری Ailar تلاقی داده شدند تا اثر بهترین دانه گرده بر کیفیت بذرهای مشخص شود. این آزمایش در قالب طرح کاملاً تصادفی با پنج تکرار برای صفات طول، عرض و قطر بذر و سه تکرار برای وزن صد دانه بذر انجام شد. نتایج نشان دادند تلاقی رقم تجاری آیلار با لاین‌های منتخب دارای طول، عرض، قطر بذر و وزن صد دانه بیشتری نسبت به خود رقم تجاری آیلار بودند و به نظر می‌رسد تلاقی لاین B₁₀ با هیبرید تجاری بیشترین اثر زنیاء را داشته است.

کلمات کلیدی: ماده گل زایی، دانه گرده، خودگشنی، هیبرید، تلاقی برگشتی